МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків
_____ Інна АНДРУШКО
"_____"_____2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ОК6 ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ

з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності: 221 Стоматологія

2024

Робоча програма з дисципліни **«Публікаційна активність та наукометричні бази даних»** з підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

„27” серпня 2024 року 20 с.

Розробники:

Ігор СЕРГЕТА, завідувач кафедри загальної гігієни та екології, професор, д.мед.н.
Ольга БРАТКОВА, доцент, к.мед.н.

Робоча програма обговорена на засіданні **кафедри загальної гігієни та екології**

Протокол від 28 серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри загальної гігієни та екології

 (проф. ЗВО Ігор СЕРГЕТА)

28 серпня 2024 року

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова у галузі знань 22 Охорона здоров’я

Протокол від 30 серпня 2024 року №1

30 серпня 2024 року Голова проф. ЗВО Олександр ОЧЕРЕДЬКО

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» складена на основі:

освітньо-наукової програми «Стоматологія» (2023) підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» у ВНМУ ім. М.І. Пирогова;

навчального плану для спеціальності 221 «Стоматологія» на 2023-2027 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 221 «Стоматологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 року № 1023.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України відповідно до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 221 Стоматологія у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Закону України «Про вищу освіту» (2014), Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія», затвердженого наказом МОН України №1023 від 15 листопада 2022 року.

Дисципліна є основним компонентом освітньо-наукової програми, циклу загальної підготовки здобувача ступеня доктора філософії, блоку універсальних навичок дослідника, розрахована на 1,5 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом першого року навчання у 2 семестрі.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної та/або дослідницько-інноваційної підготовки.

Предметним напрямком програми є вивчення та опанування сучасних цифрових технологій та їх компонентів у діяльності науковця, програма орієнтована на отримання знань, навичок та вмінь у сфері залучення комп'ютерних систем та компонентів, необхідних для виконання презентації оригінального наукового дослідження, отримання нових репрезентативних продуктів та їх впровадження у наукову та практичну медицину та інші сфери життя, формування навичок та інших компетенцій, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з послідуючим оприлюдненням у вигляді наукових публікацій за засадах академічної доброчесності (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

1. Опис навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України відповідно до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота.

Поточна навчальна діяльність аспірантів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки аспірантів визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач їх трактуванні та оцінці їх результатів, контролю практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється після її завершення у формі диференційованого заліку згідно з навчальним планом для спеціальності 221 «Стоматологія».

Статус навчальної дисципліни: дисципліна циклу загальної підготовки, блоку універсальних навичок дослідника

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади та практичні інструменти реалізації публікаційної стратегії дослідника, що охоплюють архітектоніку наукового тексту за міжнародними стандартами, технології аналітики в глобальних наукометричних базах даних, а також етико-правові механізми забезпечення академічної доброчесності та управління цифровою репутацією вченого у сучасному інформаційному просторі.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на ІІ рівні вищої освіти, а також дисциплін:

«Філософія та методологія науки» (в частині етики наукового пошуку та логіки пізнання); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (в частині написання Academic English та перекладу анотацій);«Інформаційні технології в наукових дослідженнях» (в частині роботи з базами даних та цифровими сервісами). Водночас, дана дисципліна є фундаментом для якісного виконання наукової складової освітньо-наукової програми, а саме: підготовки та публікації статей у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science (необхідних для допуску до захисту);проходження процедури попередньої експертизи дисертації на стан академічної доброчесності;апробації результатів дослідження на міжнародних конференціях та презентації власного наукового доробку у світовому цифровому просторі.

Предмет формує засади поглибленого вивчення аспірантом мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів у публікаціях, що входять до наукометричних баз різного рівня.

Дисципліна спрямована на підготовку аспірантів до ефективної інтеграції у світовий науковий простір через опанування інструментів сучасної наукової комунікації. Курс поєднує вивчення методології побудови статей за стандартом IMRAD, практичну роботу в базах Scopus, Web of Science та Google Scholar, а також глибоке засвоєння принципів академічної доброчесності. Здобувачі вчаться стратегічно планувати публікаційну діяльність, обирати високорейтингові видання, управляти авторськими профілями (ORCID, ResearcherID) та використовувати бібліографічні менеджери для автоматизації наукової роботи. Особлива увага приділяється захисту авторського права та використанню антиплагіатних систем для забезпечення високої якості та оригінальності дисертаційних досліджень.

Аспіранту винесені питання щодо оволодіння глибинними професійними знаннями щодо підготовки наукових публікацій, універсальними навичками оформлення наукової публікації згідно з вимогами видань, уміння вибору наукового видання, яке відповідає рівню підготовленої публікації.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» є формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) комплексної системи знань та прикладних навичок щодо стратегічного управління результатами своєї наукової діяльності у глобальному інформаційному просторі.

2.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є:

● засвоєння логіки побудови наукового тексту за міжнародним стандартом IMRAD та опанування технік написання якісних метаданих (анотацій та ключових слів).

● набуття навичок роботи з аналітичним інструментарієм баз даних Scopus та Web of Science для пошуку журналів, моніторингу метрик та управління авторськими профілями.

● оволодіння методикою перевірки наукових текстів на запозичення, навчення грамотній інтерпретації звітів антиплагіатних систем та виявлення ознак маніпуляцій (зокрема детекція ШІ).

● впровадження в дослідницьку практику бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для автоматизації цитування та формування списків літератури згідно з міжнародними стилями.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК09. Володіння сучасними методами наукового дослідження.

Результати навчання (РН):

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

РН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості. які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

Результати навчання для дисципліни:

в результаті вивчення дисципліни аспіранти формують комплекс професійних компетентностей, що дозволяють йому ефективно інтегруватися у світовий науковий простір. Здобувач освіти повинен:

знати:

1. Нормативну базу України щодо академічної доброчесності та вимоги МОН до публікацій для захисту дисертації.
2. Структуру IMRAD (Introduction, Methods, Results, And Discussion) як золотий стандарт міжнародної наукової статті.
3. Принципи Academic SEO: як метадані (заголовок, анотація, ключові слова) впливають на видимість статті.
4. Класифікацію видань: різницю між журналами категорій «А» та «Б», Open Access та традиційними виданнями.
5. Архітектуру Scopus та Web of Science: принципи відбору контенту та періодичність оновлення баз.
6. Метрики журналів: що таке Імпакт-фактор (IF), CiteScore, SJR (SCImago Journal Rank) та SNIP.
7. Систему квартилів (Q1–Q4) та перцентилів як основний критерій престижності видання.
8. Індивідуальні метрики: механізм розрахунку індексу Гірша (h-index) та його обмеження.
9. Типологію академічного плагіату: від прямого копіювання досамоплагіату та "клаптикового" цитування.

10. Алгоритми роботи антиплагіатних систем: як StrikePlagiarism, Turnitin чи Unicheck порівнюють тексти.
11. Ознаки «хижацьких» видань та конференцій (Predatory Publishing).
12. Функції ORCID як єдиного наскрізного ідентифікатора науковця.
13. Особливості Google Scholar: принципи індексації та відмінності від Scopus/WoS.
14. Можливості бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для організації власної бібліотеки.
15. Етичні стандарти COPE (Committee on Publication Ethics) щодо співавторства та конфлікту інтересів.
16. Методику детекції ШІ: як сучасні системи розпізнають тексти, згенеровані нейромережами.
17. Різницю між препринтами та постпринтами, правила їх розміщення у репозитаріях.
18. Поняття DOI (Digital Object Identifier) та його роль у забезпеченні постійного доступу до публікації.
19. Правила оформлення бібліографії за стандартами ДСТУ 8302:2015 та APA/MLA/Vancouver.
20. Принципи вибору рецензентів та процедуру Double Blind Peer Review.
21. Політику самоархівування журналів (Sherpa/Romeo).
22. Інструменти Altmetrics: як вимірюється активність статті в соцмережах та медіа.
23. Специфіку Publons (ResearcherID) як інструменту підтвердження експертності рецензента.
24. Основи грантрайтингу: зв'язок між публікаційни бекграундом та шансами на фінансування.
25. Вимоги до монографій та розділів у колективних виданнях міжнародного рівня.

вміти:

1. Розробляти індивідуальну стратегію публікацій на весь період навчання в аспірантурі.
2. Структурувати рукопис за стандартом IMRAD, логічно поєднуючи розділи.
3. Писати структуровану анотацію, яка відповідає вимогам міжнародних баз.
4. Підбирати релевантні ключові слова, що забезпечать високий рівень пошуку статті.
5. Користуватися розширеним пошуком у Scopus та WoS за допомогою логічних операторів (AND, OR, NOT).
6. Фільтрувати журнали за квартилями у SCImago Journal Rank для вибору майданчика для публікації.
7. Коректно цитувати джерела, уникаючи випадкового плагіату.
8. Інтерпретувати звіт подібності антиплагіатних систем, відрізняючи технічні збіги від порушень.
9. Створювати та верифікувати профілі в ORCID, Google Scholar, Scopus та WoS.
10. Об’єднувати дублікати авторських профілів через інструменти Scopus Author Feedback Wizard.
11. Використовувати Zotero/Mendeley для автоматичної генерації списків літератури одним кліком.
12. Проводити перевірку видань на «хижацькість» через списки Beall's або сервіс Think. Check. Submit.
13. Оцінювати динаміку розвитку журналу за його метриками протягом останніх 3–5 років.
14. Аналізувати профіль установи, щоб знаходити потенційних співавторів та наукових партнерів.
15. Оформлювати Cover Letter (супровідний лист) до редакції міжнародного журналу.
16. Вести наукову комунікацію з рецензентами (Response to Reviewers), аргументовано відстоюючи свою позицію.
17. Синхронізувати дані між різними наукометричними профілями для автоматичного оновлення інформації.
18. Використовувати Google Scholar Alerts для відстеження нових публікацій за темою

дисертації.

19. Аналізувати тренди у своїй науковій галузі за допомогою інструментів аналізу результатів у WoS.
20. Оптимізувати зображення та графіки згідно з технічними вимогами міжнародних видавництв.
21. Розраховувати власний прогнозний індекс Гірша та планувати заходи для його зростання.
22. Знайти повні тексти статей через інструменти Unpaywall або ResearchGate legal sharing.
23. Оцінювати якість перекладу та відповідність академічному стилю англійської мови.
24. Налаштовувати приватність своїх профілів для максимальної індексації у глобальних рейтингах.
25. Формувати повне "портфоліо науковця" для подачі на гранти, стипендії чи премії.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни включає 1 модуль, На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 годин – 1,5 кредити ЄКТС.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СР	Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних			
	45 годин/ 1,5 кредити	**14**	**16**	**15**	**1-й**	
Модуль 1 «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»	45 годин/ 1,5 кредити	14	16	15	1-й	ПК-Диференційований залік

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин. Аудиторне навантаження становить 66,6%, СРС – 33,3%.

Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»

Тема 1. Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги. Моделювання індивідуальної публікаційної маршрутної карти науковця: вибір цільових видань, часовий менеджмент та грантова підтримка НДР.

Тема 2. Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах.

Тема 3. Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб’єктів освітнього процесу. Етичні стандарти публікації результатів біомедичних досліджень.

Тема 4. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту. Феномен самоплагіату та дублюючих публікацій: юридичні, етичні межі коректного повторного використання власних даних.

Тема 5. Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку

метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні. Феномен «хижацьких» видань та інституційні реформи оцінки досліджень.

Тема 6. Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних Метрик.

Тема 7. Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearcherID.

Тема 8. Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел. Порівняльний аналіз національного стандарту ДСТУ 8302:2015 та міжнародних стилів цитування (Vancouver, APA, Harvard) у біомедичних дослідженнях.

Тема 9. Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.

Тема 10. Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті. Стратегії синхронізації персональних цифрових ідентифікаторів науковця: скріплення ORCID з профілями Scopus Author ID, WoS ResearcherID та Google Scholar для автоматизації звітності

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Всього	Кількість годин		
			л	п	ср
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»					
1.	Тема 1. Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги *СР.* Моделювання індивідуальної публікаційної маршрутної карти науковця: вибір цільових видань, часовий менеджмент та грантова підтримка НДР.	6	2	2	2
2.	Тема 2. Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах.	4	2	2	
3.	Тема 3. Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб'єктів освітнього процесу *СР.* Етичні стандарти публікації результатів біомедичних досліджень.	4	2		2
4.	Тема 4. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту. *СР.* Феномен самоплагіату та дублюючих публікацій: юридичні, етичні межі коректного повторного використання власних даних.	6	2	2	2
5.	Тема 5. Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик	4	2		2

	впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні. *СР.* Феномен «хижацьких» видань та інституційні реформи оцінки досліджень.				
6.	Тема 6. Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик.	4	2	2	
7.	Тема 7. Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearcherID.	2	2		
8.	Тема 8. Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел. *СР.* Порівняльний аналіз національного стандарту ДСТУ 8302:2015 та міжнародних стилів цитування (Vancouver, APA, Harvard) у біомедичних дослідженнях.	4		2	2
9.	Тема 9. Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	2		2	
10.	Тема 10. Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті. *СР.* Стратегії синхронізації персональних цифрових ідентифікаторів науковця: скріплення ORCID з профілями Scopus Author ID, WoS ResearcherID та Google Scholar для автоматизації звітності	4		2	2
	Разом із змістовним модулем 1	**40**		**14**	**12**
	Аудиторне навантаження становить 66,6%, СРС– 33,3%.				
	Диференційований залік	5		2	3
	Разом за дисципліну	**45**	**14**	**16**	**15**

5. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги	2
2.	Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах	2

3.	Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб'єктів освітнього процесу	2
4.	Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту	2
5.	Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні	2
6.	Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик	2
7.	Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearcherID	2
	Всього	**14**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги.	2
2.	Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах.	2
3.	Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту.	2
4.	Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик.	2
5.	Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.	2
6.	Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	2
7.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті.	2
8.	Диференційований залік	2
	Всього	**16**

7. Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	К-сть годин
Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»		

Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять		
1.	Моделювання індивідуальної публікаційної маршрутної карти науковця: вибір цільових видань, часовий менеджмент та грантова підтримка НДР	2
2.	Етичні стандарти публікації результатів біомедичних досліджень	2
3.	Феномен самоплагіату та дублюючих публікацій: юридичні, етичні межі коректного повторного використання власних даних	2
4.	Феномен «хижацьких» видань та інституційні реформи оцінки досліджень.	2
5.	Порівняльний аналіз національного стандарту ДСТУ 8302:2015 та міжнародних стилів цитування (Vancouver, APA, Harvard) у біомедичних дослідженнях	2
6.	Стратегії синхронізації персональних цифрових ідентифікаторів науковця: скріплення ORCID з профілями Scopus Author ID, WoS ResearcherID та Google Scholar для автоматизації звітності	2
7.	Підготовка до диференційованого заліку	3
	Разом	**15**

8. Індивідуальні завдання: пошук і реєстрація аспіранта в наукометричних базах даних, пошук відповідних журналів для подання публікації, написання статті, тез, підготовка презентації, уміння перевірити оригінальність тексту за допомогою антиплагіатних програм.

Тематика доповідей та наукових повідомлень:

1. Вплив публікаційної активності на індивідуальний рейтинг аспіранта та міжнародний статус університету.
2. Методологія стратегічного планування публікацій на різних етапах підготовки дисертаційного дослідження.
3. Роль наукових колаборацій у підвищенні індексу цитування та розширенні академічних зв’язків.
4. Порівняльний аналіз моделей відкритого доступу та їхнього впливу на видимість наукових результатів.
5. Критерії вибору високорейтингових виданьдля апробації результатів дисертаційного дослідження.
6. Імплементація міжнародного стандарту IMRAD як запорука успішного рецензування у фахових виданнях.
7. Техніки написання ефективних анотацій для залучення міжнародної аудиторії до наукового тексту.
8. Особливості візуалізації даних у розділі Results для підвищення доказовості наукових висновків.
9. Методика проведення критичного аналізу літератури для обґрунтування наукової новизни дослідження.
10. Типові помилки логічної побудови наукової дискусії в статтях для міжнародних журналів.
11. Нормативно-правова база забезпечення академічної доброчесності в системі вищої освіти України.
12. Види академічної відповідальності суб’єктів освітнього процесу за порушення етичних норм.
13. Проблема самоплагіату та етичні межі використання власних попередніх результатів у дисертації.
14. Механізми захисту авторських прав науковця в умовах відкритого доступу до інформації.
15. Етичні аспекти цитування та запобігання маніпуляціям із наукометричними показниками.
16. Порівняльний аналіз алгоритмів провідних антиплагіатних систем щодо детекції прихованих запозичень.
17. Етичні виклики та можливості використання генеративного штучного інтелекту в науковій діяльності.

18. Методика інтерпретації звітів подібності та розрізнення коректного цитування від плагіату.
19. Технологічні підходи до виявлення текстів, створених за допомогою автоматизованих перекладачів.
20. Вплив систем виявлення ШІ-контенту на трансформацію вимог до наукових рукописів.
21. Архітектура міжнародних баз даних та їх роль у глобальній системі наукової комунікації.
22. Порівняльна характеристика метрик CiteScore та Journal Impact Factor для оцінки якості видань.
23. Методика управління авторським профілем у Scopus для забезпечення коректності наукометричних даних.
24. Використання інструментів Web of Science для ідентифікації трендових напрямів наукових досліджень.
25. Роль цифрового ідентифікатора ORCID у створенні цілісного наукового портфоліо дослідника.
26. Побудова академічного бренду молодого вченого через професійні соціальні мережі та репозитарії.
27. Використання бібліографічних менеджерів Zotero та Mendeley для автоматизації роботи зі списками джерел.
28. Значення Altmetrics як інструменту вимірювання суспільного впливу наукових публікацій.
29. Участь у міжнародному рецензуванні як спосіб підвищення власної професійної кваліфікації.
30. Специфіка академічного письма англійською мовою для подолання бар'єрів у міжнародній публікації.

9. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням завдань з персональної реєстрації в наукометричних базах даних, пошук відповідних рівню дослідження аспіранта, підготовка скріншот реферату виконаних завдань.

10. Форма і методи навчання

Форма навчання: денна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: читання лекцій, роз’яснення за темами на практичних заняттях.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: показ презентацій лекцій у PowerPoint, демонстрація навчальних відеофільмів.

Практичні: конспектування лекцій, опрацювання за темами на практичних заняттях, підготовка та виступи з доповідями.

Методи контролю:

- Опитування (бліцопитування) та перевірка (вибіркова або фронтальна) теоретичних знань
- Диспути;
- Кейс-study (аналіз ситуаційних завдань).

11. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми на кожному практичному занятті для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу шляхом спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю на заняттях, усного опитування, письмового контролю знань і умінь за допомогою письмових робіт (письмові відповіді на питання, вирішення ситуативних задач), дискусій, рольових ігор з теми заняття та тестового контролю з використанням набору стандартизованих завдань. Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку відповідно до Основних положень організації освітнього процесу у ВНМУ та навчального плану ОНП «Стоматологія».

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань під час поточного контролю

Основні критерії:

- Правильність, повнота та обсяг знань, їх точність;
- Якість відповіді здобувача освіти (обґрунтування, грамотність, чіткість)
- Навички використання теоретичних знань та вмінь.

Критерії оцінювання під час практичних занять:

Оцінка «відмінно» ставиться у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та змістовні відповіді без будь-яких підказок; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» ставиться за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою підказок; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи

складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Самостійна робота аспіранта оцінюється під час проведення підсумкового заняття шляхом усного опитування з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою

Оцінка **«відмінно»** виставляється аспіранту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється аспіранту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, змістовно розкрив основні питання теми та її значення, але при цьому не виходив за межі посібника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється аспіранту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може

пов’язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо робота не виконана.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, інструментальних та тестових наукових досліджень, підготовки доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозиції, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень. В залежності від складності та важливості індивідуальної роботи студенту нараховують бали від 6 до 12.

Перелік орієнтовних питань до диференційованого заліку

1. Роль публікаційної активності науковця-медика у розвитку сучасної доказової медицини та академічному зростанні.
2. Стратегічне планування публікаційної маршрутної карти аспіранта під час виконання дисертаційного дослідження.
3. Вплив публікаційної активності та цитованості досліджень медичного університету на його позиції в міжнародних рейтингах (QS, THE, Webometrics).
4. Основні кількісні та якісні показники успішності науково-дослідної роботи в галузі охорони здоров'я.
5. Міжнародні вимоги до висвітлення результатів біомедичних досліджень у глобальному науковому просторі.
6. Специфіка реалізації структури IMRAD у біомедичних та клінічних статтях.
7. Вимоги Комітету з етики наукових публікацій (ICMJE) до критеріїв авторства в медичних журналах та проблема «фантомного»/«почесного» авторства.
8. Особливості складання структурованої анотації (Abstract) для медичних видань та добір ключових слів (MeSH — Medical Subject Headings).
9. Використання міжнародних чек-листів та гайдлайнів мережі EQUATOR Network (CONSORT, STROBE, PRISMA, CARE) при підготовці наукових праць.
10. Правила опису матеріалів і методів (Materials and Methods) у медичних дослідженнях для забезпечення їх відтворюваності.
11. Нормативно-правова база України щодо академічної доброчесності в медичній освіті та науці.
12. Види порушень академічної доброчесності: специфіка виявлення плагіату, фабрикації та фальсифікації результатів клінічних/експериментальних досліджень.
13. Біоетичні стандарти медичних публікацій: інформована згода пацієнтів, Гельсінська декларація та біоетичний дозвіл комісії ZVO.
14. Конфлікт інтересів у медичних публікаціях: фінансування фармкомпаніями, грантова підтримка та правила відкриття (disclosure) конфлікту.
15. Юридична, моральна та академічна відповідальність здобувачів ступеня PhD у галузі охорони здоров’я за порушення етичних норм.
16. Принципи та алгоритми функціонування антиплагіатних систем (Unicheck, StrikePlagiarism тощо) при аналізі біомедичних текстів.
17. Методика інтерпретації звітів подібності: коректна цитація, текстові збіги, запозичення термінології та протоколів лікування.
18. Етичні та нормативні межі використання генеративного штучного інтелекту (ChatGPT, Claude тощо) при підготовці наукових медичних статей.
19. Методи детекції ШІ-згенерованого контенту та позиція провідних біомедичних видавництв (Elsevier, Springer Nature, BMJ) щодо застосування AI.
20. Самоплагіат та дублюючі публікації в медицині: чому передрук власних даних вважається порушенням академічної етики.
21. Архітектура глобальних наукометричних баз даних та їх значення для систематичних оглядів у медицині.

22. Основні метрики журналів у галузі біології та медицини: Impact Factor (JCR), CiteScore, SJR, SNIP.
23. Поняття квартиля журналу (Q1–Q4) за тематичними категоріями (Subject Areas) у наукометрії.
24. Нормалізовані показники цитованості (Field-Weighted Citation Impact) та їх роль в об'єктивній оцінці вузькоспеціалізованих медичних досліджень.
25. Феномен «хижацьких» (predatory) журналів у біомедичній сфері: маркери ризику та способи їх перевірки.
26. Особливості архітектури та можливості бази даних Scopus для медичних науковців.
27. Алгоритми інтелектуального пошуку наукових джерел у Scopus (використання логічних операторів AND, OR, NOT та тегів полів).
28. Управління профілем автора в Scopus (Author ID): об'єднання профілів, корекція афіліації та транслітерації прізвища.
29. Моніторинг і порівняльний аналіз медичних журналів у Scopus для вибору видання під подання статті.
30. Використання сервісу SCImago Journal & Country Rank (SJR) для оцінки статусу та динаміки видань біомедичного профілю.
31. Структура Web of Science Core Collection: значення індексів SCIE (Science Citation Index Expanded) та ESCI для медичних наук.
32. Пошук та аналіз медичної літератури на базі Web of Science із використанням інструментів Citation Report та Citation Network.
33. Інтеграція Web of Science з репозиторієм PubMed/MEDLINE: специфіка пошуку за клінічною тематикою.
34. Управління професійним профілем науковця Web of Science Researcher Profile (ResearcherID) та фіксація рецензентської активності.
35. Розрахунок та інтерпретація Journal Impact Factor (JIF) за звітними даними Journal Citation Reports (JCR).
36. Національні стандарти (ДСТУ 8302:2015) та міжнародні стилі (Vancouver, APA) оформлення списків літератури у біомедичних працях.
37. Функціонал та переваги використання бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley, EndNote) при написанні дисертації медичного профілю.
38. Автоматизація цитування, створення бібліотек джерел та зміна стилів оформлення посилань у текстових редакторах за допомогою референс-менеджерів.
39. Структурні та методичні відмінності між оформленням дисертаційного дослідження та підготовкою наукової монографії.
40. Можливості Google Scholar для первинного скринінгу біомедичної літератури та аналізу цитованості українських медичних видань.
41. Налаштування та аудит публічного профілю в Google Scholar: виправлення помилок афіліації, видалення "чужих" праць та додавання відсутніх статей.
42. Розрахунок індексу Гірша (h-index) та i10-index: відмінності у розрахунках між Google Scholar, Scopus та Web of Science.
43. Призначення міжнародного ідентифікатора ORCID, його інтеграція з PubMed, Scopus, Web of Science та грантовими системами.
44. Алгоритм підготовки та перевірки повного пакета документів про наукову активність аспіранта (список праць за формою МОН, скріншоти профілів, підтвердження афіліації).
45. Покрокова критеріальна оцінка та вибір цільового міжнародного журналу для публікації результатів дисертаційного дослідження.

Критерії оцінювання під час підсумкового заняття:

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту дисципліни та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Система перерахунку балів отриманих аспірантами

Дисципліна «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» вивчається протягом 1 року навчання у 2 семестрі.

Підсумковий контроль (оцінка за дисципліну) визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (до 120 балів) та оцінки кінцевого контролю – диференційного заліку (до 80 балів) і має складати від 122 (мінімум набраних балів, при яких підсумковий контроль вважається зарахованим) та максимально 200 балів.

Поточну успішність вираховують за весь курс вивчення дисципліни і визначають середнє значення традиційної оцінки, яку перераховують у рейтингові бали згідно 120- бальної шкали згідно рішення Вченої ради ВНМУ.

Підсумкове заняття (диференційований залік) здійснюється після завершення вивчення поточних тем. До підсумкового заняття допускаються аспіранти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивчені дисципліни набрали поточну кількість балів, не меншу за мінімальну – 72 бали.

Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Кількість балів за диференційований залік відповідає шкалі: оцінка «5» 80–71 бал, оцінка «4» – 70–61 бал, оцінка «3» 60–50 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік дорівнює 80. Підсумкове заняття вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50

балів.

Отримані бали за підсумковий контроль відповідають фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200–180 бал, оцінка «4» – 179–160 балів, оцінка «3» 159–122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для диференційованого заліку
180-200	**A**	відмінно
170-179,99	**B**	добре
160-169,99	**C**	
141-159,99	**D**	задовільно
122-140,99	**E**	задовільно
60-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
0-59,99	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення.

Зміст підготовки фахівців зумовлюється системою розроблених в університеті та узгоджених в установленому порядку навчально-методичних документів зі спеціальності (навчально-методичний комплекс спеціальності – НМКС) та з окремих дисциплін (навчально-методичний комплекс дисципліни – НМКД).

НМКС включає: концепцію підготовки фахівців; стандарти вищої освіти; робочі навчальні програми дисциплін.

НМКД включає: робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних занять; завдання для самостійної роботи студентів; систему контролю знань (перелік питань до заліку, критерії оцінки, регламент проведення заліку з дисципліни); перелік програмних питань; список
рекомендованої літератури; матеріали методичного забезпечення (тексти лекцій, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять, методичні вказівки для самостійної поза аудиторної роботи студентів, методичні вказівки для викладачів).

13. Рекомендована література

Основна література

1. Андрійчук С. В. Наукометрія та оцінка результативності наукових досліджень: Підручник. — К.: Академперіодика, 2021.
2. Базалук О. О., Свириденко Д. Б. Цифрові платформи наукової комунікації: Scopus та Web of Science: Навчальний посібник. — К.: МФКО, 2021.
3. Брутман А. Б. Академічне письмо: навч. посіб. — Одеса: Гельветика, 2021.
4. Васильєв О. В. Етика наукових публікацій та міжнародні стандарти: Навчальний посібник. — Суми, 2021.
5. Васильєв О. В. Наукометричні бази даних: Scopus та Web of Science: практ. посіб. — Суми: СумДУ, 2022.
6. Гринчук В. О. Основи наукометричного аналізу для аспірантів: Навчальний посібник. — Одеса, 2022.
7. Державна науково-технічна бібліотека України. Методика роботиз національною системою URIS: Практичний посібник. — К.: ДНТБ, 2023.
8. Єгоров І. Ю. Вимірювання наукової діяльності: теорія та практика наукометрії. — Київ: ДУ «ІЕП НАНУ», 2020.
9. Зубченко О. С. Сучасні сервіси наукової комунікації: Навчальний посібник. — К.: НБУВ, 2022.
10. Колесников А. К. Методологія підготовки наукової статті до міжнародних видань. — Харків: ХНУ ім. Каразіна, 2021.
11. КопистовськаІ. В. Цифрова грамотність науковця та академічна доброчесність: Навчальний посібник. — Львів: Політехніка, 2023.
12. Костилєва С. О. Культура академічного письма та оформлення наукових результатів. — Київ: КНЕУ, 2022.
13. Лук'яненко Л. І. Технології пошуку наукової інформації: Навчальний посібник. — К., 2023.
14. Марієвський В. Ф. Інформаційний менеджмент у сфері охорони здоров'я та наукометрія: Підручник. — К., 2024.
15. Назаровець М. А. Бібліометрія для авторів та редакторів: Навчально-методичне видання. — К.: НаУКМА, 2022.
16. Поліщук Т. С. Управління авторськими профілями в наукометричному просторі: Посібник. - Дніпро: Журфонд, 2023.
17. Прокопенко О. В. Академічне підприємництво та публікаційна активність: виклики сьогодення. — Київ: Кондор, 2020.
18. Радченко А. І. Видавничі стандарти та індексація журналів: Практичне керівництво. — К.: Академперіодика, 2021.
19. Савенкова Л. В. Інформаційне забезпечення наукової діяльності: бази даних та бібліотечні

сервіси. — Київ: НаУКМА, 2021.
20. Семенюк А. Г. Інструменти візуалізації наукометричних мереж (VOSviewer): Методичний посібник. — К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024.
21. Яцишин А. В. Відкрита наука та наукометричні системи в діяльності дослідника: Навчальний посібник. — К.: ІЦТО НАПН України, 2022.

Англомовні видання
22. Clarivate. Web of Science Core Collection: The Author's Strategy Guide. — Philadelphia: Clarivate, 2024.
23. Elsevier. Scopus Metrics and Analytics: A Practical Guide for Researchers. — Amsterdam: Elsevier, 2025.
24. Sugimoto, C. R., & Larivière, V. Measuring Research: What Everyone Needs to Know. — Oxford University Press, 2023.
25. Gingras, Y. The Uses and Abuses of Bibliometrics: 2023 Update. — MIT Press, 2023.
26. Todeschini, R. Advanced Bibliometric Indicators: A Practical Approach. — Wiley, 2022.
27. Waltman, L. Visualizing Science: A Guide to Bibliometric Mapping. — Springer, 2024.
28. Hicks, D. The Leiden Manifesto in the Age of AI: New Metrics Guide. — Nature Research, 2025.
29. Dimensions AI. Global Research Landscape: Funding and Patent Metrics. — Digital Science, 2024.
30. Moed, H. F. Applied Evaluative Informetrics: 2nd Edition. — Springer, 2021.

Додаткова література

1. Базанова В. І., Вакаренко О. Г., Радченко А. І. Наукометричні бази даних та їх роль у розвитку сучасної науки // Вісник НАН України. — 2019. — № 10.
2. Сидоренко О. М. Етика наукових публікацій: міжнародні стандарти COPE // Наука та інновації. — 2022. — № 3.
3. Оформлення результатів дисертаційних досліджень: зб. норм.-прав. актів / упоряд. О. М. Ткаченко. — Київ: Центр навч. літ., 2023.
4. Тихонкова І. О. Алгоритми роботи з міжнародними наукометричними базами: Практичний посібник. — К.: Clarivate Ukraine, 2021.
5. Мриглод О. О. Наукометрія в Україні: проблеми та перспективи розвитку // Журнал фізичних досліджень. — 2021.
6. Назаровець М. А. Кореляція між альтметриками та цитуванням // Наукові записки НаУКМА. — 2021.
7. Радченко А. І. Міжнародні стандарти наукового редагування // Наука України у світовому просторі. — 2021.
8. Чорний Д. О. Етичні виклики штучного інтелекту в наукометрії. — 2024.
9. Скалецький Ю. М. Біоетика та біобезпека в наукових публікаціях: Посібник. — К., 2021.
10. Ізмайлова О. С. Як уникнути хижацьких видань: Практичний гайд. — 2023.
11. Червінська Т. О. Оптимізація профілю в Google Scholar: Методичні поради. — 2022. Костишина Т. А. Вплив наукометрії на стратегію розвитку ЗВО // Освітня аналітика. — 2024.
12. Сидоренко О. В. Основи роботи з Mendeley та Zotero: Посібник. — К., 2023.
13. Колесніков І. В. Реєстрація та валідація в ORCID: Інструкція. — К., 2021.
14. ДНТБ України. Національна інфраструктура відкритої науки: Аналітична доповідь. — 2024.
15. Степаненко А. В. Менеджмент наукових проєктів: Навчальний посібник. — К., 2022.
16. Макаренко О. І. Інфометрія та цифрові бібліотеки: Курс лекцій. — 2021.
17. Левченко О. М. Глобальні індекси цитування: Навчальний посібник. — 2023.

Англомовні джерела
18. Aksnes, D. W. Citations and Research Quality: A 2020s Perspective. — 2022.
19. European Commission. Open Science: New Metrics for Research Evaluation. — 2023.
20. Nature Portfolio. Guide to Altmetric Attention Scores. — 2024.

21. Thelwall, M. Webometrics and Altmetrics: Evolution of Tools. — 2021.
22. ORCID. Best Practices for Research Institutions: 2025 Handbook. — 2025.
23. DORA. Implementation Guide for Research Assessment Reform. — 2024.
24. Scimago Lab. Understanding SJR and Country Rankings. — 2023.

Електронні ресурси

1. **Web of Science (Clarivate)** — webofscience.com (Головна база для аналізу цитування).
2. **Scopus (Elsevier)** — scopus.com (Найбільша база анотацій та цитувань).
3. **SCImago Journal & Country Rank** — scimagojr.com (Рейтинги журналів за даними Scopus).
4. **Google Scholar** — scholar.google.com (Вільна база наукових праць).
5. **ORCID** — orcid.org (Реєстр унікальних ідентифікаторів вчених).
6. **Dimensions AI** — dimensions.ai (Інноваційна база з даними про гранти та патенти).
7. **Lens.org** — lens.org (Відкрита база патентної та наукової інформації).
8. **ResearchGate** — researchgate.net (Професійна мережа для вчених).
9. **Retraction Watch** — retractionwatch.com (База відкликаних статей).
10. **Think. Check. Submit.** — thinkchecksubmit.org (Сервіс для перевірки надійності журналів).
11. **VOSviewer** — vosviewer.com (Інструмент для візуалізації наукометричних мереж).
12. **Altmetric** — altmetric.com (Сервіс відстеження альтернативних метрик).
13. **Sherpa Romeo** — sherpa.ac.uk/romeo (Політика відкритого доступу видавництв).
14. **Crossref** — crossref.org (Реєстр цифрових об'єктів DOI).
15. **DOAJ** — doaj.org (Каталог журналів відкритого доступу).